

Zápis

z obhajoby disertační práce pana Mgr. Martina Štefla

konané dne 22. 9. 2014

téma práce: „Physical and Psychological Spaces in Modernist English Literature“

přítomní: prof. PhDr. Martin Procházka, CSc., Prof. PhDr. Martin Hilský, CSc., dr.h.C.m MBE, prof. PhDr. Bohuslav Mánek, CSc., PhDr. Zdeněk Beran, Ph.D., PhDr. Petr Chalupský, Ph.D.

Předseda komise prof. Procházka zahájil obhajobu a představil přítomným kandidáta Mgr. Martina Štefla. Školitel prof. Hilský seznámil komisi s uchazečem a jeho disertační prací. Zdůraznil výjimečnost a svědomitost uchazeče a fakt, že se jedním z hlavních témat disertační práce, tj. britským modernismem, uchazeč zabývá již delší dobu, což doložil tím, že vedl již jeho magisterskou práci o D. H. Lawrenceovi. Na uchazečově disertační práci ocenil zejména jedinečnou a bystrou analýzu, originalnost autorova myšlení a po metodologické stránce rovnováhu mezi teoretickým a filozofickým myšlením a kritickou analýzou. Uzavřel tím, že disertační práce Mgr. Štefla představuje velmi důležitý přínos pro naše chápání britského modernismu.

Kandidát poté seznámil přítomné se svou disertační prací. Představil hlavní zaměření práce, tj. vztah mezi vnímáním prostoru a subjektivitou v období britského modernismu a tři autory, na analýze jejichž díla tento vztah demonstruje, tj. Virginii Woolfovou, D. H. Lawrence a Wyndhama Lewise. Porovnal přístupy těchto autorů a představil filozofické a umělecké směry, kterými byli tito autoři ovlivněni a jejichž optikou kandidát na jejich dílo nahlíží, mj. filozofii Henriho Bergsona, karteziánství a italský futurismus.

Poté oponenti dr. Beran a dr. Chalupský přednesli závěry svých posudků. Oba zdůraznili výjimečnost disertační práce Mgr. Štefla. Dr. Chalupský ocenil propojenost teoretických přístupů a analýz vybraných textů, zejména v případě textů Virginie Woolfové. K uchazeči vznesl dotazy na důvody výběru právě těchto autorů a na rozvedení konceptů tance a dotyku u Lawrence. Dr. Beran vznesl dotaz na vliv estetických myšlenkových proudů z konce 19. století na tvorbu

zmíněných autorů, dále na narativní postupy v Lewisově díle a rovněž na koncept tance v Lawrencově díle.

Kandidát Mgr. Štefl odpověděl na posudky oponentů. Nejprve objasnil, že práce měla původně zahrnout více autorů, ale v průběhu se doktorand spolu se školitelem prof. Hilským rozhodli, že bude přínosnější vybrat méně autorů na základě společného teoretického (filozofického) pozadí, přičemž byli zvoleni Woolfová, Lawrence a Lewis, neboť s výše uvedenými vybranými filozofickými směry úzce souvisí. Dále uchazeč argumentoval, že estetické hledisko není v metodologii jeho disertační práce opomenuto, jelikož je v uvedených filozofických směrech inherentně obsaženo, přičemž např. futuristické manifesty jsou v jádru texty estetickými, a Bergsonova filozofie hrála zásadní roli v moderním umění. Nakonec kandidát obsáhle rozvedl pojetí tance u Lawrence a zbylých autorů, přičemž podotkl, že tanec je u Lawrence brán jako pozitivní a očišťující činnost, zatímco Lewis ho vnímá jako povrchní a zbytečný; u Lawrence je pak tanec vždy spojen s obrazy vody a plynulosti. V případě pojetí dotyku kandidát poukázal na to, že se jedná o relevantní alternativu k tanci.

Oponenti se vyjádřili k vystoupení kandidáta, přičemž dr. Beran vznesl dotaz, zda jsou všechny Lewisovy povídky vyprávěny v první osobě, na což Mgr. Štefl odpověděl, že většina z nich je v první osobě, ale u některých se přechází do třetí osoby.

Diskuse:

Předseda komise prof. Procházka upozornil na důležitost narativní perspektivy, tj. toho, zda je vypravěč součástí světa postav, anebo zda stojí mimo něj. Dr. Beran dále upozornil na rituální dimenzi tance, na což kandidát reagoval poukázáním na klíčovou roli této dimenze u Lawrence. Prof. Hilský zmínil rozdíl v míře použití tance mezi Lawrencem, resp. Lewisem, a Woolfovou a také na rozdíl mezi tančením s někým a před někým; kandidát reagoval závěrem, že i v případě, že tančíme sami, činíme tak sami pro sebe, a tudíž není nikdy možné tančit zcela sám.

Prof. Hilský uznal důležitost dotazu dr. Chalupského na výběr autorů, a zdůraznil velký přínos práce Mgr. Štefla právě v jejím zaměření na prostor, který hraje v modernismu klíčovou

roli. Prof. Procházka uzavřel diskusi konstatováním, že touto disertační prací se otevírá nová diskuse o významu prostoru v modernismu.

vyhlášení výsledku tajného hlasování: počet členů komise – přítomno členů komise – kladných hlasů. Komise navrhla udělit titul doktor (Ph.D.)

Zapsal: Daniel Libertin

Podpis předsedy komise: